لە نێوان بەرهەم ساڵح و سەرۆکی سویسرادا.. هیوا ناسیح

سەرەتای مانگی ئابی ٢٠٠٧ بوو کاتێک وەک پەنابەرێک هەشت ساڵ بوو لە وڵاتی سویسرا دەژیام و هێشتاش هاوڵاتیی ئەم وڵاتە نەبووم، تەنها وەک رۆژنامەنوس و چالاکوانێکی کورد بە ناو و ئیمزای خۆم نامەیەکم بۆ خاتو کالمی ڕەی (Micheline Calmy-Rey) سەرۆکی ئەوکاتی حکومەتی فیدراڵی سویسرا نارد و بۆ ئازادکردنی ژیانی هەردوو رۆژنامەنوس و چالاکوانی کوردی رۆژهەڵاتی عەدنان حەسەنپور و هیوا بوتیمار, داوای هاوکاریم کرد، کە لە زیندانێکی ئێراندا چاوەڕوانی حوکمی لەسێدارەدان بوون. پاش ماوەیەک و لە ٢٣ی ئابدا ناوبراو بە فەرمی وڵامی نامەکەی دامەوە، جەختی کردووەوە، کە ئەوان دژی ئەو حوکمەن و کار بۆ نەهێشتن و کەمکردنەوەی پێشێلکاریی مافەکانی مرۆڤ بەرامبەر بە کەمایەتییەکانی ئێران دەکەن و لە نێویشیاندا ئەمان.

من دووجار خۆشحاڵ بووم، جارێک کە شتێکم ئەنجامدا و ویژدانی خۆم ئاسودەکرد بەوەی کە بەشدارییەکی کەمم کرد بۆ ئەوەی ژیانی ئەو دوو مافخوراوە رزگار بکەم، جارێکی تر چونکە هەستم کرد لە وڵاتێکدا دەژیم کە رێز لە رۆژنامە و چالاکوانان دەگرێت، با خەڵکانی بیانی و پەنابەریش بن، وە لە سەر مافی خوراو و حوکمی سەپاوی نادادپەوەرانەی سەریان بە جواب دێت. خۆشبەختانە رژێمی سێدارە پاش ماوەیەک لە ژێر فشاری نێودەوڵەتیدا حوکمی سەر هەردوو چالاکوانەکەی هەر یەک بۆ چەند ساڵێک زیندانیی گۆڕی و ئێستا هەردوکیان ئازادن.

دواتریش جگە لە کارکردنم بۆ دۆسییەی هەڵەبجە و ئەنفال و گەیاندنی بە پەرلەمانی سویسرا ساڵی ٢٠٠٨، سەرۆکایەتی سویسرا لە وڵامێکی فەرمیدا پشتگیری کردم، رێکەوتی ٢٨ی نیسانی ٢٠١٨ سەبارەت بە هێرشی تورکیا بۆ سەر عەفرین نامەم بۆ ئالان بێریست (Alain Berset) سەرۆکی پێشوی سویسرا، هەروەها بەرواری ١٥ی ئۆکتۆبەری ٢٠١٩ لەسەر هێرشی سوپای تورکیا بۆ سەریکانی و شارەکانی رۆژئاوای کوردستان نامەم بۆ ئولی ماوەرەر (Ueli Maurer) سەرۆکی دواتری سویسرا نارد، هەردوو جارەکە لە رێگەی نوسینگەی فەرمی خۆیانەوە وڵامیان دامەوە. هەڵبەت ئەم نامە و وڵامانە، کاتی خۆی لە رۆژنامە و سایتەکاندا بڵاوکراونەتەوە و لای خۆشم پاراستومن.

لێرەدا قسە لەوە نییە، وڵامەکانی ئەوان کاریگەریی چی بوو، کە

بێگومان کەموزۆر هاوکاریی بوو گەر بەی تەنها لە ڕووی مۆراڵی و راگەیاندنیشەوە بێت، بەڵکو قسەی لە رێزگرتنە لە نامە و پەیامی خەڵکانێکی وڵاتەکەت، کە هیچ بەرژەوەندی و نیاز و مەرامێکی تایبەتیان لە ناردنیدا نییە، جگە لە دڵسۆزی بۆ خەڵکێکی بەشخوراو و قوربانییانی مافەکانی مرۆڤ.

ماوەی نزیکەی ساڵێکە کۆمەڵێک چالاکوانی مەدەنی خۆبەخش لە هەندەران و ناوخۆی باشوری کوردستان لە ژێر ناوی (گروپی داکۆکی لە ماف و ئازادییەکان لە هەرێمی کوردستانی عێراق کار دەکەین، ئامانجی سەرەکیمان ئازدکردنی زیندانییە سیاسییەکانی بادینانە، کە وا پێل پێل لە ژێر ناوی هەڕەشە بوون لەسەر ئاسایشی نیشتمانی و تۆمەتی جۆراوجۆر دادگایی دەکرێن، چوارچێوەی و بواری کارەکانیشمان فشاری شارستانی و ناتوندوتیژی و سەردەمییانەن و دەیان چالاکی و کاریشمان لەم بوارەدا کردوە.

سەرەتای مانگی دووی پێشنیازم کرد نامەیەک بە ناوی گروپەکەوە بۆ بەرهەم ساڵح سەرۆککۆماری عێراق بنێرین، کە خۆی کوردە و گوایا پشتیوانی ئازادیخوازان و دژی سەرکوتکردن و نادادییە، تەنانەت سەرۆک و دامەزرێنەریی حزبێکیش بووە بە ناوی (هاوپەیمانی بۆ دیموکراسی و دادپەروەریی!)، ئەوە بوو دواتر وەک داهێنانێکی نوێ لە هەلپەرستی و کورسیپەروەریدا، کە لە مێژووی دوور و نزیکی سەر گۆڕەپانی سیاسیی کوردیدا بێوێنە بوو، حزب و هاوڕێیان و بەرنامەی و بیروباوەڕەکەی بە پێستی سەرکۆماری گۆڕییەوە، ئەو کورسییەی، کە پێشتر خۆی دەربارەی پێیدەگوت (شەرمەزارییەی مرۆڤ سەرکۆماریی وڵاتێکی وا بێت).

هەندێک لە هاوڕێیان لەگەڵم نەبوون و پێشینییان دەکرد، کە وڵاممان ناداتەوە و پشتگوێی دەخات و سودی نییە، بەڵام من گوتم، ئێمە بابیخەینە بەردەم لێپرساوێتی و بزانین ئەو وڵامی چی دەبێت. بە هەرحاڵ نامەکەم نوسی، کە بەوپەڕی رێز و بێهیچ سوکایەتی و توانجێک و بەزمانێکی ئەدەبی و شارستانییانە دامڕشت، لە رێگەی دوو ئەندام پەرلەمانتاری کورد لە بەغدا بۆ ناوبراوم نارد، کە ئەمە دەقی نامەکەیە:

((بۆ بەرێز/ جەنابی د. بەرهەم ساڵح سەرۆککۆماری عێراق

سڵاوێکی گەرم

هەڵبەت ئێوە ئاگاداریی ئەو دەیان گەنجانەی بادینان و هەولێر هەن، کە رۆژنامەنوس و چالاکوانن و لە ژێر دەستەڵاتی پارتیدا لەسەر تۆمەتی جۆراوجۆر زیندانی کراون، کە ئەو تۆمەتانە بە پێی شارەزایانی بواری یاسا و دادوەریی هیچیان ناچنە خانەی تاوان و

پێشێلکاریی یاسایی، زۆربەیشیان بۆ فەرمانی دادوەر و بە شێوەی نایاسایی ڕفێنراون و بۆ چەندان مانگ دەبێت نە کەسوکاریان نە پارێزەرەکانیشیان دیداریان لەگەڵیاندا نەبووە. بەمجۆرە بۆ چەندان مانگە بۆ ئامادەبوونی پارێزەرەکانیان لە ژێر لێکۆڵینەوەدان.

لە تازەترین قۆناغی ئەو شانۆگەریەشیاندا ئەوە بوو ڕۆژی ١٦ی ئەم مانگە لە دادگای دووی هەولێر پێنج لەو دەسگیرکراوانە، لە سەر بنچینەی هەندێک زانیاریی وەک کۆمێنت و وتار و تۆماری دەنگیی نێوان چالاکوانان، کە هەموو دەچنە خانەی بەدواداچوونی گەندەڵی و نادادپەروەریی، وەک کارێکی ئاسایی و ڕۆژنامەنوس و چالاکوانان، هەروەها لەسەر هەندێک دانپێدانانی لە ژێرفشاری هەڕەشەی ئابڕووبردن و ئەشکەنجەدا لێیان وەرگیراوە، بە شەش ساڵ زیندانی حوکم دران، کە ئەمەش دەنگدانەوەیەکی گەورەی لێکەوتەوە و رای شەقام و بەتایبەتی تۆڕەکانی سۆسیالمیدیای بە توندی جوڵاندوە. تا گەیشتۆتە ئەوەی زۆربەی حزبەکان و کەسایەتی و تەنانەت ڕێکخراوە جیهانییەکان و کۆنسۆڵی گشتی ئەمریکا و وڵاتانی ئەوروپاشی هێناوەتە سەر خەت.

ئەوەی لێرەدا جێگەی سەرنجە و بۆ ئێمە جێگەی رەخنەیە، کە تا ئێستا نە بەناوی بەرێزتانەوە وەک سەرکردەیەکی دیاریی کوردی و عێراقی، نە بەناوی سەرۆکایەتی کۆماریشەوە هیچ لێدوان و رونکردنەوە یان ڕادەربڕینێک لەسەر ئەم کەیسە دیار و جوڵاوە بڵاونەکراوەتەوە. کە ئەمە بە ڕای ئێمە لەگەڵ بیروبۆچوون و بانگەشەکان و تێڕوانینی رابردووی ئێوە وەک کەس بۆ دیموکراتییەت و ئازادی، هەروەها لەگەڵ پێگەکەشتاندا وەک سەرۆکی کۆمار، کە بەرپرسیارییەتێکی مێژوویی و دەستوریی دەکەوێتە سەر شان بەرامبەر هەر ناڕەوایی و پێشێلکارییەکی یاسایی و دەستوریی، ناکۆکە.

ئێمە بەرێزەوە لێتان چاوەڕێ دەکەین و داواکارین لێتان، کە بەرێزتان بەو شێوەیەی بۆتان دەگونجێت لە چوارچێوەی ئەدائی کار و پیشەی خۆتاندا لێدوانێک لەمبارەوە بدەن و پشتیوانی لە ڕای ئازا و ئازاد و چالاکوانان و ڕۆژنامەنوسان بکەن، کە دڵنیاین هەڵوێست و قسەی ئێوە قورسایی و کاریگەریی خۆی لەسەر کەیسەکە و ڕەوتی دادگاییکرنەکە دەبێت. بە پێچەوانەوە بێدەنگیتان لەسەر ئەم کەیسە مانا و مەغزای تری دەبێت و لێکدانەوەی تری بۆ دەکرێت.

چاوەڕوانی هیممەت و هەڵوێستی دڵسۆزانە و دۆستانەتانین

لەگەڵ ڕێزماندا

کۆمیتەی داکۆکی لەماف و ئازادیەکان لە هەرێمی کوردستانی عێراق

٢٢ی شوباتی ٢٠٢١))

دواتر بۆ دڵنیا بوونەوە لە گەیشتنی نامەکە بە درێژی قسەم لەگەڵ پەرلەمانتارێکی گروپە کۆنەکەی خۆیدا کرد، ناوبراو دوای جەختکردنەوە لەوەی کە نامەکەی بەدەست گەیشتوە، کۆمەڵێک داکۆکی بۆ بنەمای لە ناوبراو کرد، کە لەبەر ئەو ئیعتباراتانە ناکرێت هەڵوێستی هەبێت بەرامبەر بەو کەیسە، بۆ نمونە دەیگوت، گەر ناوبراو هەڵوێستی هەبێت، ئەوا رەنگە پارتی بە عینادا بچێت و دژی زیندانییان و حوکمەکەیان، توندتر بێت و لەم قسانە!. دیارە وەڵامی هەموو ئەم قسانەیم دایەوە و گوتم با هەر هیچ نەبێت گەر ناتوانێت بە ئاشکرا و بۆ هەڵای راگەیاندن! وەڵاممان بداتەوە، بەڵام بەرێگەی خۆی کار بۆ دۆسیەکە دەکات، با لە ڕێگەی نوسینگە و سکرتێرەکەیەوە دڵنیامان بکاتەوە، کە کاری بۆ کردوە یان دەکات، بەڵێن دەدەم ئەمە نەگاتە ڕاگەیاندن، گوتی ئێمە لەم ڕۆژانە لەگەڵی دادەنیشین و پێی دەڵێم و ...هتد. پاشتر من گوتم تکایە پێی بگەیەنە گەر بێدەنگی لێ بکات و هەڵوێستی نەبێت لە سەر کەیسەکە و وەڵامێکی ڕوون و ڕاشکاوانەشمان نەداتەوە، کە کاری بۆ دەکات، ئەوا بێدەنگ نابین و هەڵوێستمان لەسەری دەبێت.

ئێستا پاش ئەوەی کە گروپی یەکەمی زیندانییان و لە نێویشیاندا شڤان سەعید لێپرسراوی یەکەمی حیزبێکەی ئەم لە دهۆک لەگەڵ چوار هاوڕێکەی تری شەش ساڵ حوکمدران و هەموو قۆناغەکانی حوکمەکەش کۆتایی هات، ئەم هیچ هەڵوێستێکی پیشان نەدا، وا دیسان گروپێکی تر و لە نێویشیاندا سەرۆکی لیستەکەی کاتی خۆی پێکیهێنا بوو (هاوپەیمانی) بۆ تۆمەتێکی پڕوپووچ لە هەولێر دادگایی دەکرێن، بەرد قسەی کرد، ئەم قسەی نەکرد! بەتایبەت کە تۆمەتی ئەم گروپەیان کارکردنە بۆ خودی بەرهەم ساڵح و سەرۆکوەزیران! کەچی خۆی لێکردوە بە کەڵەی شەربەت!

بەڵگە نەویستە سەرۆکی هەر وڵاتێک نوێنەر و هێمای وڵاتەکە و پارێزەری دەستورەکەیەتی و چاودێری جێبەجێکردنی دەستوری وڵاتەکەی دەکات. سەرۆککۆماری ئێمە کاری چییە، گەر ئەمە نەبێت؟ پاشان ئەو هەموو خۆبەزلزانی و لوتبەرزییە چییە بەرامبەر هاوڵاتیانی وڵاتەکەی، منێکی کورد و هاوڵاتی (بەناچاریی) عێراقی بۆ دەبێت کاتێک پەنابەر بم لە وڵاتێکی تر کە هەزاران کیلۆمەتر لە نیشتمان و وڵاتی خۆمەوە دوورە زیاتر ڕێزم لێبگیرێت لە وڵاتەکەی خۆم! یان بە دیوێکی تر، بۆ دەبێت سەرۆکی وڵاتی سویسرا لەسەر دۆسیەیەکی دوو چالاکوانی کورد کە ڕۆژێک سویسراشیان نەبینیوە و هەزاران کیلۆمەتر لە وڵاتەکەیەوە دوورن، بڵێتە وڵام، کەچی سەرۆککۆماری وڵاتێک بەرامبەر دۆسیەیەکی هاوشێوەی هاوڵاتیانی خۆی بێ دەنگ بێت؟ ئایا کورسی سەرۆکایەتی ئەوە دەهێنێت کە مرۆڤ ئاوا خۆی و کەسایەتی و

بەها باڵاکانی بکاتە قوربانی؟ ئایا کەسێک کە لە ڕۆژئاوا خوێندوێتی و خۆی بە کەسێکی لێبراڵ و دیموکرات و دادپەروەر دەزانێت، دەبێت ئاوا بێهەڵوێست و بێدەنگ بێت لە ئاست تۆمەتبارکردنی بێبنەمای چالاکوانان و ئازادیخوازانی نەتەوە و وڵاتەکەی؟ ئەی خۆی نەیگوت (پیاو دەبێت حورمەتی هەبێت؟)،
بۆ دەبێت وا ڕۆحزل و بێهەڵوێست بێت بەرامبەر کەیسێکی، کە باڵوێزخانە و نوێنەری وڵاتان و ڕێکخراوە نێودەوڵەتییەکانی بواری مافەکانی مرۆق بێنە وڵام لەسەری؟ کەچی ئەم دەست بە کڵاوی خۆیەوە بگرێت یا نەیبات؟؟ بوون و نەبوونی ئەم لەو پۆستەدا چ سودێکی هەیە، کە لە ئاست دۆسیەیەکی وا گرنگ و چارەنوسسازدا بێدەنگ و بێهەڵوێست بێت. ئایا چ پاساوێک هەیە بۆ بێ دەنگیان، جگە لەوەی ئەمە بەرتیلێکی سیاسیی نەبێت بۆ ڕازیکردنی پارتی بە دووبارە هەڵبژاردنەوەیان و مانەوەیان لە پۆستەکەیاندا؟